

APSTIPRINĀTS
ar Izglītības un zinātnes ministrijas
2002. gada 10. jūlija
rīkojumu Nr. 405

PROFESIJAS STANDARTS

Reģistrācijas numurs PS 0081

Profesija

Krāšņu podnieks

Kvalifikācijas līmenis

2

Nodarbinātības apraksts

Krāšņu podnieks - būvamatnieks, kurš ieguvis profesionālo izglītību, nepieciešamo praktiskā darba pieredzi, spēj lasīt rasējumus, patstāvīgi izplānot veicamā darba operācijas, darba vietu un izvēlēties piemērotus materiālus un instrumentus, palīgaprīkojumu, kā arī prot rīkoties ar instrumentiem, pārzina un ievēro darba drošības, ugunsdrošības un sanitārijas prasības. Krāšņu podnieks izbūvē jaunbūves un rekonstruējamās ēkās dažāda veida apkures iekārtas: krāsnis, vaļējos un slēgtos kamīnus, pavadus un skursteņus, uzstāda taupības u.c. pārvietojamās krāsnis un montējamus skursteņus.

Pienākumi un uzdevumi.

Pienākumi	Uzdevumi
1. Darba vietas organizēšana atbilstoši darba drošības noteikumiem un tehnoloģijas prasībām.	1.1 Uzsākot podniecības darbus pārdomāt materiālu un inventāra izvietojumu atbilstoši darba drošības noteikumiem. 1.2 Veikt darba instrumentu un mehānismu pārbaudi. 1.3 Uzstādīt palīgierīces - inventārās pastatnes un sastatnes.
2. Materiālu izvēle un sagatavošana.	2.1 Izvēlēties atbilstošas saistvielas un pildvielas vai gatavos maisījumus. 2.2 Sagatavot mūrjavas, dekoratīvās javas. Apkalpot javu sagatavojamās mašīnas (maisītājus, mikserus). 2.3 Izvēlēties ķieģeļus. Izvēlēties pareizos termiskos materiālus.(podīņus, šamota plāksni, čuguna, tērauda elementus utt.) Izvēlēties pareizos termoizolējošos materiālus.
3. Visu veidu dūmvadu izbūve un montāža.	3.1 Izprast sakarību starp dūmkanāla šķērsriezuma laukumu un mūrējamo jeb pieslēdzamo apkures ierīci. 3.2 Nostiprināt karkasa elementus, saskaņā ar tipa detaļām (mezgliem) un rasējumiem. 3.3 Sagatavot dūmvadu pamatnes un starpstāvu jostas. Apstrādāt dūmeņu ārējās sienas un aizsargkarkasu.
4. Nepārvietojamo krāšņu izbūve.	4.1 Izbūvēt holandiešu tipa krāsnis. 4.2 Izbūvēt krāsnis ar skārda čaulu. 4.3 Izbūvēt ķieģeļu krāsnis. 4.4 Izbūvēt pavardu. 4.5 Izbūvēt maizes krāsni. 4.6 Izbūvēt utermarka tipa krāsnis. 4.7 Izbūvēt karkasa ķieģeļu krāsnis. 4.8 Izbūvēt karkasa podiņu krāsnis.
5. Pārvietojamo krāšņu uzstādīšana, dūmeņu izveide krāsnī.	5.1 Mūrēt konvekcijas tipa mazkrāsniņas. 5.2 Mūrēt intensīvā starojuma tipa krāsniņas. 5.3 Mūrēt karkasa podiņu tipa krāsnis.
6. Pavardu izbūve.	6.1 Mūrēt standarta ķieģeļu pavardus. 6.2 Mūrēt standarta podiņu pavardus. 6.3 Mūrēt čehu tipa pavardus. 6.4 Mūrēt zviedru tipa pavardus.
7. Pirts krāsnis izbūve un uzstādīšana.	7.1 Izbūvēt pirts krāsnis ar akmens krāvumu. 7.2 Izbūvēt pirts krāsnis ar ķeta plātni un siltā ūdens sagatavošanas tvertni virs degtuves.
8. Siltumierīču labošana.	8.1 Nomainīt kurtuves ķieģeļus. 8.2 Nomainīt podiņus. 8.3 Tīrīt dūmejas. 8.4 Nostiprināt durvis. 8.5 Remontēt un nomainīt aizdares. 8.6 Nomainīt ārdus. 8.7 Nomainīt cepeškrāsni.

9. Kamīnu izbūve un apdare.	<p>9.1 Izbūvēt klasiskos vaļējos kamīnus, veikt to apdari.</p> <p>9.2 Izbūvēt mūrētu kamīnu ar stikla durvīm.</p> <p>9.3 Izbūvēt mūrētu kamīnu ar stikla durvīm un dūmejām.</p> <p>9.4 Izbūvēt kasešu kamīnus ar silstošo apdari.</p> <p>9.5 Izbūvēt kasešu kamīnu ar nesilstošu apdari.</p> <p>9.6 Izveidot kasešu kamīnu gaisa sadales izveide.</p>
10. Darbu izpilde atbilstoši drošības tehnikas prasībām.	<p>10.1 Izvēlēties konkrētā darba veikšanai piemērotus un darba kārtībā esošus instrumentus un palīgierīces.</p> <p>10.2 Veikt nepieciešamo sīko instrumentu un palīgierīču remontu un sagatavošanu darbam. Izmantot darba procesā piemērotus individuālās aizsardzības līdzekļus.</p> <p>10.3 Regulāri izkopt darba vietu.</p> <p>10.4 Ievērot darba higiēnas prasības.</p>
11. Saudzīgi rīkoties ar materiāliem, nepieļaut vides piesārņošanu.	<p>11.1 Izvēlēties darba apjoma veikšanai pareizo materiālu daudzumu.</p> <p>11.2 Izvēlēties pareizu inventāra taru un konteinerus materiālu uzglabāšanai un transportēšanai.</p> <p>11.3 Ievērot videi draudzīgas metodes materiālu un sagatavju pārpalikumu likvidēšanā.</p>

Īpašie faktori, kas raksturo darba vidi

- Fizikālie – darbs saistīts ar paaugstinātu putekļu koncentrāciju gaisā.

Īpašas prasības atsevišķu uzdevumu veikšanai - nav.

Prasmes

Specifiskās prasmes profesijā	Kopīgās prasmes nozarē	Vispārējās prasmes/spējas
<ul style="list-style-type: none"> • Sagatavot darba vietu mūrēšanas darbiem. • Izstrādāt mūrēšanas darbu veikšanas karti. • Pārbaudīt instrumentus un mehānismus, novērst to bojājumus. • Izvēlēties akmeņus ārējiem, iekšējiem darbiem. • Sagatavot instrumentus un mehānismus darbam. • Orientēties mehānisko un elektrisko instrumentu drošībā. • Uzstādīt palīgierīces (sastatnes un pastatnes). • Novērst instrumentu sīkus bojājumus. • Strādāt ar svērtēni, virzienauklu. Veikt aizzīmēšanu, nospraušanu dabā. • Veikt vienkāršākās dabīgā akmens apstrādes operācijas. • Sagatavot vajadzīgās pildvielas. • Noteikt nepieciešamo materiālu daudzumu. • Sagatavot javas. • Izprot ēku konstruktīvos tipus un ēku konstruktīvos elementus un to funkcijas. • Strādāt ar akmeņu uzsitamiem veseriem, ķellēm, kausiem, lāpstām u.c. darba rīkiem. • Veikt mūrēšanu atbilstoši darba rasējumiem. • Mūrēt saskaņā ar pamatnoteikumiem. • Veikt pamatu betonēšanas darbus. • Labot mūri. • Izmantot visas ķieģeļu dabīgo un mākslīgo akmeņu pārsiešanas metodes. • Mūrēt dekoratīvo mūri. • Mūrēt pamatus, cokolus, sienas, starpsienas, pārsedzes, stabus, arkas u.t.t. • Ierīkot hidroizolāciju. • Izšuvot mūri. 	<ul style="list-style-type: none"> • Ievērot darba drošības, ugunsdrošības noteikumus. • Lasīt rasējumus, skices. • Pielietot būvniecības terminoloģiju. • Apzināt un strādāt ar tehnisko literatūru. • Izprast tehnoloģisko procesu un darba secību. • Orientēties būvmateriālu piedāvājumā. • Pareizi uzglabāt būvmateriālus. • Likvidēt atkritumu būvgružus. 	<ul style="list-style-type: none"> • Spēt komunicēties (verbāli, praktiski). • Veidot lietišķas attiecības ar klientu. • Spēt strādāt darba grupā un patstāvīgi. • Risināt problēmsituācijas darba procesā. • Ievērot vides kultūru un dabas aizsardzību.

Zināšanas

Zināšanas	Zināšanu līmenis		
	priekšstats	izpratne	pielietošana
Būvmateriāli			
Būvdarbu tehnoloģija			
Mūrēšanas darbu organizācija.			
Rokas mehāniskie instrumenti, aprīkojums. Telpu apkures veidi un to novērtējums.			
Rasēšana			
Būvfizika			
Būvķīmija			
Būvvēsture			
Vides aizsardzība			
Informātika			
Krāsu un stilu mācība			
Grāmatvedības pamati			
Svešvaloda (pielietojamā)			
Matemātika (pielietojumā)			
Lietišķā latviešu valoda			
Saskarsme, psiholoģija			
Politika un tiesības			
Elektrotehnikas pamati.			
Darba drošība, ugunsdrošība.			
Darba normēšanas un būvdarbu tāmēšanas pamati.			

Profesijas standarta izstrādes darba grupas sastāvs:

- Jana Pulkstene – vadītāja, Būvniecības mācību – eksaminācijas centrs
- Arnolds Strazdiņš – direktors, SIA “Krāšņuguns”, krāšņu podnieku sekcijas vadītājs, Latvijas Amatniecības kamera
- Maruta Kriķe – metodiķe, Būvniecības mācību – eksaminācijas centrs

Profesionālās izglītības un nodarbinātības trīspusējās sadarbības apakšpadomes eksperti:

- Ivars Jaunpujēns – Latvijas Amatniecības kameras krāšņu podnieka amata meistars;
- Sigurds Krūms - Latvijas Amatniecības kameras krāšņu podnieka amata meistars;